

บทที่ 1

บทนำ

ในปัจจุบันการบริโภคนมและผลิตภัณฑ์นมในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากรและพฤติกรรมการบริโภคที่เปลี่ยนไป มีรายงานในประเทศไทยว่า ปริมาณการบริโภคนมของคนไทยเฉลี่ย 10.46 กิโลกรัม/คน/ปี ในปี 2549 และเป้าหมายการบริโภคนมภายในปี 2551 เพิ่มขึ้นจากเดิม เป็น 20 กิโลกรัม/คน/ปี นมดิบที่ผลิตได้ภายในประเทศร้อยละ 97 ใช้ผลิตนมพร้อมดื่ม ร้อยละ 2.8 ใช้ผลิตเนยแข็งหรือชีส (Cheese) และอื่นๆ นมและผลิตภัณฑ์นมที่ผลิตได้ใช้บริโภคภายในประเทศ (มานิตย์, 2549) อีกทั้งมีการแปรรูป และพัฒนาผลิตภัณฑ์นมเพื่อเพิ่มมูลค่าให้สูงขึ้นซึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงเมื่อนำมาแปรรูปคือ ชีส โดยในการผลิตต้องใช้นมโคในปริมาณมากแต่ในต่างประเทศมีการใช้นมกระป๋องในการทำชีส ใช้นมในปริมาณที่น้อยกว่าเนื่องจากว่านมกระป๋องมีไขมัน และ โปรตีนสูงกว่านมโค อีกทั้งนมกระป๋องสามารถใช้บริโภคแทนนมโคได้ ดังนั้นการผลิตนมจากกระป๋องในประเทศไทยทั้งเพื่อการบริโภคนม และเพื่อทำผลิตภัณฑ์ในปัจจุบันมีความเป็นไปได้มาก เนื่องจากความต้องการการบริโภคนม และผลิตภัณฑ์นมมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นตลอดเวลา

การเลี้ยงกระบือเพื่อรีดนมนำมาบริโภคในต่างประเทศมีมานานแล้ว โดยเฉพาะอินเดีย ปากีสถานรวมทั้งเอเชียตอนใต้เพื่อบริโภคนม อีกทั้งประเทศทางยุโรป เช่นอิตาลี นิยมบริโภคโดยนำมาแปรรูปเป็นชีส เพราะชีสจากนมกระบือมีคุณภาพสูง เรียกว่า Mozzarella Cheese ซึ่งมักเป็นองค์ประกอบในการทำอาหารอิตาเลียนและอาหารยุโรปอื่นๆ ซึ่งในแต่ละปีจะมีการใช้เป็นปริมาณมาก โดยในต่างประเทศมีการเลี้ยงเป็นฟาร์มอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ในประเทศไทยกรมปศุสัตว์ทำการส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงกระบือนมซึ่งในขณะนั้นเป็นพันธุ์มูราห์ และนำมาผสมกับกระบือปลักได้กระบือพันธุ์ลูกผสมส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงแต่ยังไม่มีการตื่นตัวในการเลี้ยงกระบือนมมากนัก เนื่องจากว่ากระบือนมใช้เวลาตั้งท้องนาน และให้ปริมาณผลผลิตน้ำมน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับโคนม ดังนั้นเกษตรกรจึงให้ความสนใจโคนมมากกว่า อีกทั้งระบบการเลี้ยงและการรีดนมที่ยุ้งยากกว่าจึงทำให้ไม่คุ้มกับการลงทุนด้านอาหารและการจัดการและเมื่อปี 2539

ประเทศอินเดียได้น้อมเกล้าฯถวายกระบือนมพันธุ์เมฆานา (Mehsana) แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในพระราชวโรกาสที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี และได้โปรดเกล้าฯให้กรมปศุสัตว์นำมาเลี้ยงที่สถานีวิจัยทดสอบพันธุ์สัตว์บุรีรัมย์ เพื่อทำการศึกษาและขยายพันธุ์ต่อมาในปี 2547 มุลนิธิโครงการหลวงได้ขอกระบือนมพันธุ์นี้จากกรมปศุสัตว์ (เพศผู้ 2 ตัว และเพศเมีย 8 ตัว) มาเริ่มทดลองเลี้ยงที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองเขียว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ แต่เนื่องจากที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองเขียวมีปัญหาด้านอาหารหยาบขาดแคลนในช่วงฤดูแล้ง องค์กรประธานมูลนิธิโครงการหลวงจึงมีรับสั่งให้ย้ายไปเลี้ยงที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ทาเหนือ กิ่งอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2550 เป็นต้นมา เนื่องจากเป็นแหล่งที่มีต้นข้าวโพดฝักอ่อนที่ใช้เป็นอาหารหยาบสำหรับกระบือนมได้เป็นอย่างดี จากการเลี้ยงทั่วๆไป พบว่ากระบือพันธุ์เมฆานาเป็นกระบือที่เลี้ยงไม่ยาก ตัวไม่ใหญ่มากนักเหมาะแก่การรีดนม เช่นเดียวกับโคนม แต่ขบวนการรีดนั้นยังยุ่งยากกว่า โดยต้องใช้ลูกกระต้อนก่อนการรีดนม อีกทั้งการเลี้ยง การจัดการด้านอาหารของ กระบือนมพันธุ์เมฆานาในประเทศไทยยังไม่มีข้อมูล และงานวิจัยที่เพียงพอ จึงยังจำเป็นต้องทำการศึกษาลูกกระบือซึ่งการเลี้ยงลูกกระบือถือว่ามีผลสำคัญต่อการประสบความสำเร็จในอาชีพการเลี้ยงกระบือนมเป็นอย่างมาก เนื่องจากเพศเมียสามารถเป็นแม่กระบือทดแทนได้ในอนาคต อีกทั้งเพศผู้ก็สามารถเป็นพ่อพันธุ์ที่ดีได้โดยเริ่มต้นจากการเลี้ยงลูกกระบือให้มีคุณภาพ และมีการจัดการที่เหมาะสมต่อลูกกระบือและแม่กระบือนมพันธุ์เมฆานา (Mehsana) เพื่อเป็นข้อมูลแนวทางในการพัฒนาการเลี้ยงและเป็นสัตว์เศรษฐกิจตัวใหม่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อให้ทราบถึงการเลี้ยงลูกกระบือนมด้วยน้ำนมแม่กระบือ น้ำนมโค และน้ำนมเทียมต่อการเจริญเติบโตและต้นทุนการผลิตของลูกกระบือนม
2. เพื่อให้ทราบถึงการใช้ต้นข้าวโพดฝักอ่อนและหญ้าเนเปียร์เป็นแหล่งอาหารหยาบที่มีผลต่อปริมาณผลผลิตน้ำนม และองค์ประกอบของน้ำนมกระบือ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาวิจัย

เนื่องจากกระบือนมเป็นสัตว์ที่ยังไม่มีข้อมูลเพียงพอในประเทศไทย ดังนั้นจากผลการศึกษาที่ได้สามารถเป็นแบบอย่างในการเลี้ยง การจัดการกระบือรีดนม และการเลี้ยงลูกกระบือเพื่อลดต้นทุนในการเลี้ยง รวมทั้งการจัดการด้านอาหารแก่เกษตรกร และผู้ที่สนใจได้ศึกษา และวิจัยเพื่อแนะนำและส่งเสริมการเลี้ยงกระบือนมต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved